

No: 2010/43

Tarih: 05.11.2010

Konu: *Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu`nun yasal durumu hakkındaki açıklamalar.*

✓ **Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) Hakkında**

4389 sayılı Bankalar Kanununun 20 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca, Bakanlar Kurulu, kredilerin, kalkınma planlarının amaçlarına uygun olarak yönlendirilmesi amacıyla fon kurmaya, kaldırmaya, kaynağını kredilere tahakkuk ettirilen faizlerden sair suretlerle sağlamaya yetkili kılınmış, bu yetki çerçevesinde 1988 yılında, Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu (KKDF) kurulmuş ve Fonun idaresi T.C. Merkez Bankasına verilmiştir.

Fonun uygulamasına ilişkin temel açıklamalar, 26.08.1989 tarihli ve 20264 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 12.05.1988 tarih ve 88/12944 sayılı Kararnameye ilişkin KKDF Hakkında 6 Sıra No.lu Tebliğ'de yapılmıştır. T.C. Merkez Bankası, çeşitli tebliğ ve talimatlar ile 01.01.2002 tarihine kadar Fonun uygulamasını sürdürmüştür.

4684 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (a) bendi ile KKDF 31.12.2001 tarihi itibarıyla tasfiye edilmiş, ancak kesintilerin, bu konuda yeni bir düzenleme yapıncaya kadar yürürlükten kaldırılan hükümlere göre doğrudan genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere tahsiline devam edilmesi hükmüne bağlanmıştır. Ayrıca, kesinti oranlarını sıfıra kadar indirmeye veya 15 puana kadar yükseltmeye veya kesintiyi tümüyle kaldırmaya Bakanlar Kurulu'nun yetkili olduğu belirtilmiş; kesintilerin tahakkuk ve tahsilinin Maliye Bakanlığınca vergi gelirlerine ilişkin yetkiler kapsamında takip edilmesi ve kesintilerin tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanması esasa bağlanmıştır.

Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Kesintileri Hakkındaki Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında 2004/7735 Sayılı Karar¹ ile bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredilerinde (ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla gerçek kişilere kullandırılan krediler) Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu (KKDF) kesintisi oranı % 15 olarak tespit edilmiştir.

Ancak, 16 Mart 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2009/14803 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredilerinde (ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla gerçek kişilere kullandırılan krediler) Kaynak Kullanımını Destekleme

¹ 15/08/2004 tarih ve 25554 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Fonu (KKDF) kesintisi oranı % 10 olarak uygulanmaya başlanmıştır. Söz konusu BKK'nın yayım tarihi olan 16 Mart 2009 tarihinde yürürlüğe girmiş ve 27 Ekim 2010 tarihine kadar uygulanmıştır.

28 Ekim 2010 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2010/974 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredilerinde (ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla gerçek kişilere kullandırılan krediler) KKDF kesintisi oranı % 10'dan % 15'e çıkarılmıştır. Kararın yürürlük maddesinde yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtildiğinden, söz konusu oran 28 Ekim 2010 tarihinden itibaren geçerli olarak yürürlüğe girmektedir.²

✓ **KKDF'nin Kaynakları ve Kesinti Oranları**

Kaynak kullanımı destekleme fonu kesintileri esas itibarıyla kredili işlemler üzerinden alınmaktadır. Kredili işlemler bankalar ve finansman şirketleri tarafından yurt içi veya yurt dışından kullandırılan krediler ile kredili ithalat işlemlerinden oluşmaktadır. Kredili ithalat işlemleri ise kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalatları ifade etmektedir. Bu bağlamda bütün ithalat yöntemlerinin fon kesintisine tabi tutulması söz konusu olmayıp, ithalatının kredilendirildiği, yani malın fiili ithalının yapılmasından sonra mal bedelinin transfer edildiği ithalat yöntemleri fona tabi bulunmaktadır. Peşin ödeme yönteminde fon kesintisi tahsilâtı yapılmamaktadır.

Fonun kaynağını

a) *Bankalar ve Finansman şirketlerince kullandırılan,*

- *Tüketici kredilerinde (Gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullandırılan krediler) %15,*
- *Diğer Kredilerde %0,*

b) *Bankalar ve finansman şirketlerinin yurt dışından sağladıkları Kredilerde % 0,*

c) *Bankalar ve Finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladıkları kredilerde %3,*

d) *Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta %3,*

oranında yapılan kesintiler oluşturmaktadır.

✓ **KKDF'nin Matrahı**

Fon kesintileri, Türk Lirası kredilerde tahakkuk ettirilen faiz tutarı üzerinden; dövizde endeksli ve diğer endeksli kredilerde, borç bakiyesine ilişkin kur farkı veya endeks farkı ile dönem faizinin cari kurdan Türk Lirası karşılığı veya fark faizin (spread) toplam tutarı üzerinden, tahakkuk ettirilen faizlere ek olarak; döviz ve altın kredilerinde kredinin kullanıldığı tarihte, kredinin anapara tutarı ve altın miktarı üzerinden hesaplanmaktadır.

✓ **KKDF'nin Mükellefi**

Fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından, kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalatta tahsilâtı yapan bankalar, özel finans

² Bu konudaki ayrıntılı açıklamalarımız 29/10/2010 tarih ve 42 sayılı Sirkülerimizde yer almaktadır.

kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.

✓ **Fonun Beyanı ve Ödenmesi**

12.05.1988 tarih ve 88/12944 sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Hakkında 6 Sıra Nolu Tebliğin 4. maddesi ile 2002/4 Seri Nolu Uygulama İç Genelgesinin 2. bölümünde, bir ay içinde yapılan kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerinin izleyen ayın 15 inci günü aksamına kadar beyan edilip ödeneceği ifade edilmiştir. 1 Nolu Kaynak Kullanımı Destekleme Fonu Kesintisi Sirküleri'nin "Kesintilerin Ödenmesi ve Sorumluluk" başlıklı 9. maddesi ile bildirimlerin, işlemin yapıldığı dönemi izleyen ayın 15 nci günü mesai saati bitimine kadar elektronik ortamda gönderileceği ve varsa tahakkuk eden tutarların da aynı gün içinde ödeneceği açıklanmıştır.

Mükelleflerin kaynak kullanımı destekleme fonu kesintilerine ilişkin bildirimleri anılan sirkülerin yayınlandığı 12.03.2007 tarihinden itibaren elektronik ortamda bağlı bulundukları vergi dairelerine gönderilmektedir.

✓ **Genel Değerlendirme**

28 Ekim 2010 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 2010/974 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bankalar ve finansman şirketlerince kullandırılan tüketici kredilerinde (ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla gerçek kişilere kullandırılan krediler) KKDF kesintisi oranı % 10’dan % 15’e çıkarılmıştır. Benzeri durumu geçmişte 2004/7735 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında da görmekteyiz.

2004/7735 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 15.08.2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere KKDF oranı % 10’dan % 15’e çıkarılmıştı. Bu artışla ilgili olarak Maliye Bakanlığı tarafından Bankalar Birliği’ne hitaben yazılan 16.08.2004 tarih ve 037647 sayılı genel yazıda; yeni oranın Karar’ın yayım tarihinden itibaren kullanılacak ve temdit edilecek tüketici kredilerine uygulanacağı, 15.08.2004 tarihinden önce kullandırılmış olan tüketici kredilerine ilişkin faiz tahakkuklarına eski oranın (%10) uygulanacağı da ifade edilmiştir.

Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Bankalar Birliği’ne hitaben yazılan 28 Ekim 2010 tarih ve 97121 sayılı genel yazıda;

- Kredinin kullanım tarihine bakılmaksızın bütün tüketici kredilerinde 28 Ekim 2010 tarihinden itibaren yeni oranın (% 15) uygulanacağı,
- Türk lirası kredilerde fon kesintisi faiz tahakkukunda doğduğundan, bu kredilerle ilgili olarak kredi kullanım tarihine bakılmaksızın 28 Ekim 2010 tarihinden (bu tarih dahil) sonra tahakkuk ettirilecek faizler için fon kesintisi oranının % 15 olarak uygulanması gerektiği,

belirtilmektedir.

Maliye Bakanlığı tarafından içerik olarak aynı olan iki Bakanlar Kurulu Kararı’nın (2010/974 sayılı yeni BKK ile 2004/7735 sayılı BKK) uygulanmasına ilişkin olarak iki farklı görüş verildiği görülmektedir. 2004 yılında verilen görüşte KKDF oranındaki artış dikkate alınmak suretiyle, bu karar tarihinden önce kullanılmış olan tüketici kredileri için eski (%10) oranın uygulanması gerektiği belirtilmiş, artırılan oranın Karar tarihinden sonra kullanılan veya temdit edilen krediler için geçerli olduğu ifade edilmiştir. Ancak, 28 Ekim 2010 tarihli Karara

ilişkin olarak Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Bankalar Birliği'ne verilen 28 Ekim 2010 tarih ve 97121 sayılı yazıda yer alan açıklamadan bu görüşün aksine görüşe yer verildiği görülmektedir.

KKDF oranındaki artışın, bu tarihten önce kredi kullananlar açısından öngörülemeyen bir artış olduğu göz önüne alındığı takdirde, mali idare tarafından 2010/974 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan değişiklikte de mükellef lehine karar verilerek, 2004/7735 sayılı Kararın uygulamasına ilişkin 2004 yılında verilen görüşe paralel bir uygulama getirilmesinin daha doğru bir yaklaşımla olacağını değerlendirmekteyiz.

Saygılarımızla.

ERK Yeminli Mali Müřavirlik

& Denetim & Danışmanlık

Mehmet ERKAN

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. Ayrıntılı açıklamalar için bu sirkülerde yer alan ilgili mevzuata veya görüş için ERK YMM'ye başvurulmasında yarar bulunmaktadır.